

T.C AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI

ÖZÜRLÜ ve YAŞLI HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY ÇALIŞTAYI-I

“ÖLÇÜLER” RAPORU SATANDARTLARINA GÖRE ÜRETİLMİŞTİR

13-14 TEMMUZ 2011 ANKARA

Sayın Yetkili:

Aşağıda teknik özellikleri ölçü ve (Kalınlık,m2/kg.)ayrıntıları bulunan,

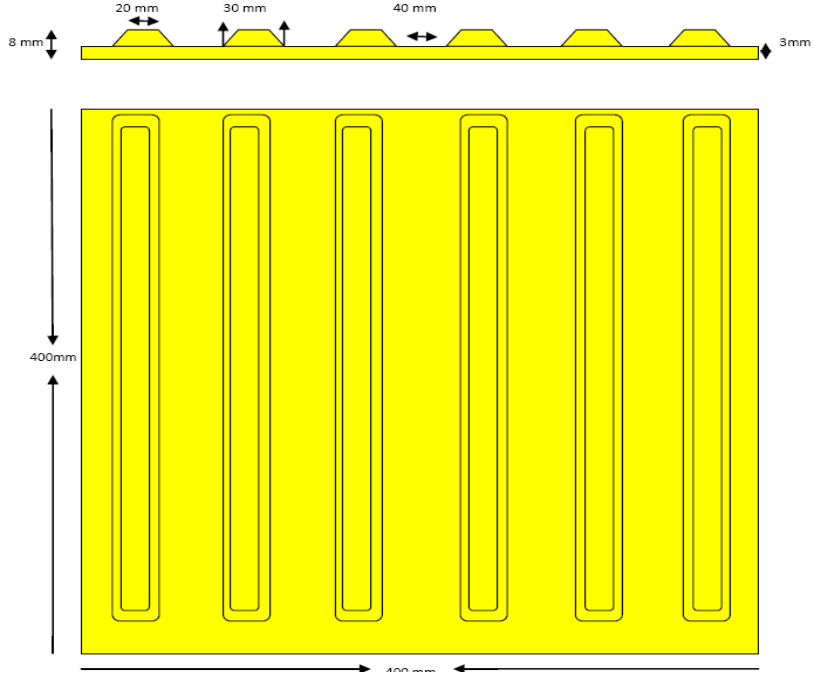
Özürlü ve Yaşlılar için hazırladığımız Bakanlık Çalıştay onaylı Hissedilebilir NBR&EPDM&Poliürotan Kauçuk Zemin kaplama ürünlerimize ait adet fiyatlarımız bulunmaktadır.

- İç Mekan NBR&POLİÜRATAN Hissedilebilir Zemin Kaplamaları(400x400x3mm)
Kılavuz/Uyarıcı/Eliptik).....(ADET).....25 ₺ +KDV
- Dış Mekan EPDM&POLİÜRATAN Hissedilebilir Zemin Kaplamaları(400x400x3mm)
Kılavuz/Uyarıcı/Eliptik).....(ADET).....27 ₺ +KDV
- Anti Statik Çift Komponentli PU Yapıştırıcı.....(KG.).....7 ₺ +KDV

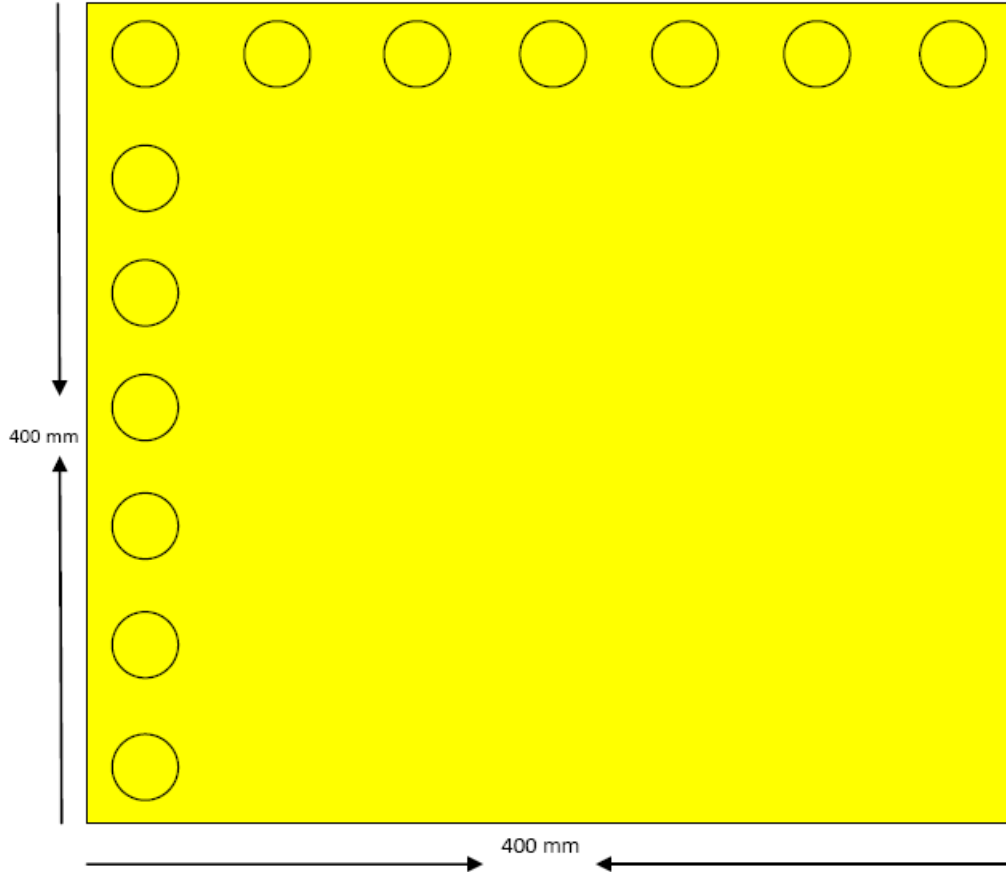
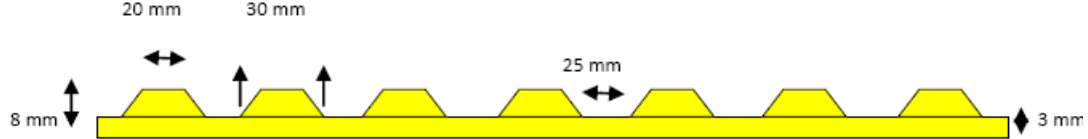
1-KILAVUZ İZ ÖLÇÜLERİ

Görme Engelli Kırılmaz /Poliüratan/EPDM/NBR/Kompozit Plakalar
Uyarıcı Döşeme
400*400*3 mm

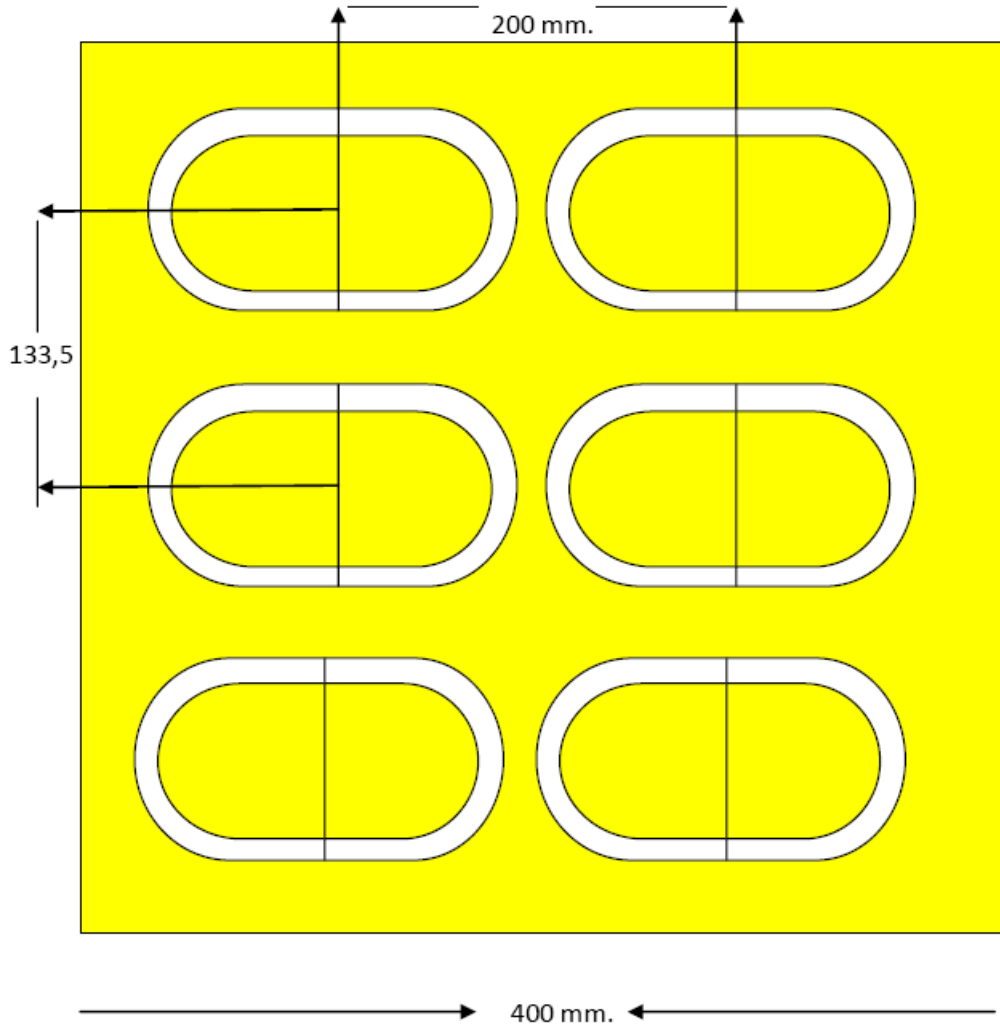

ONAYLI
2-UYARICI YÜZEY ÖLÇÜLERİ

LOGOSU BULUNAN KURUM VE KURULUŞLAR TARAFINDAN KULLANILMAKTADIR & OLUR VE ONAYLIDIR

3-ELİPTİK YÜZEY ÖLÇÜLERİ

ONAYLI

I. GRUP OTURUMU:

HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY MALZEME ÖLÇÜLERİ

Oturum Başkanı: Halime DEMİRKAN, Prof. Dr., Bilkent Üniversitesi

Raportör: Ebru GÜZELDEREN, Yrd.Doç. Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Genel ilkeler olarak:

- Paralel diziliimli kubbeler ve düz paralel çubukların kullanılması gerektiği,
- Kesik kubbelerin “uyarıcı”, devam eden çubukların da “kılavuz iz” olarak nitelendirildiği, uyarıcı yüzey kubbelerinin kullanıcılar ve uygulayıcılar açısından karışıklık yaratmaması için paralel diziliimli olarak kullanılması gerektiği

ortaya konulmuştur.

Hissedilebilir yüzey uygulamalarının teknik özellikleri, 3 ana tartışma konusu çerçevesinde değerlendirilmiştir:

1- Dengeli bir yürüyüş ve sağlıklı bir izleme için malzemeler hangi özelliklere sahip olmalıdır? sorusu çerçevesinde,

- Çubukların algılanabilirliğinin önemli olduğu,
- Çubukların çok kalın olmasının algılamayı azalttığı,
- Çubukların üst yüzeyinin (sırtının) dairesel değil, düz olması durumunda yürüme eyleminin daha konforlu ve rahat olduğu,
- Çubuk düz sırt genişliğinin 2,5cm olması gerektiği,
- Çubuk ve kubbe aralıklarının yeterince geniş olmasının beklendiği,
- Ayak taban genişliğinin önemli bir unsur olarak dikkate alınması gerektiği,
- Kubbe yüksekliğinin en fazla 5mm olması gerektiği, daha yüksek olması durumunda takılmaların meydana gelebileceği,
- Konforlu yürüyüşün sağlanmasının önemli olduğu,

ONAYLI

ONAYLI

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.

LOGOSU BULUNAN KURUM VE KURULUŞLAR TARAFINDAN KULLANILMAKTADIR & OLUR VE ONAYLIDIR

- Kubbelerin şaşırtmalı dizilimle uygulanmasının karışıklığa neden olabileceği ve bu şekilde uygulanmaması gerektiği, paralel dizilimli uygulamaların yön değişikliğinde uyarıcı olarak kullanılabilmesi,
- Kubbelerin arasının çok sık olmaması gerektiği,
- Çubuk eniyle kubbe çapının farklı olmasının algılamaya katkı sağlayacağı,
- Peron gibi tehlikeli alanlarda kubbelerin diziliminin farklı bir düzende olması gerektiği konularında görüş birliğine varılmıştır.

2- Hareket yönünü koruma kolaylığının sağlanması için malzemeler hangi özelliklere sahip olmalıdır? sorusu çerçevesinde,

- Hissedilebilir yüzey malzeme dokusunun kaldırımın zemin döşemesi dokusundan farklı olması gerektiği,
- Hissedilebilir yüzey malzemesinin pürüzlülük bakımından zemindeki diğer döşeme malzemelerinden farklılığının algılanması,
- Hissedilebilir yüzey malzemesi ve uygulanmış olduğu alandaki zemin kaplamasının eş düzeyde olması ya da zemin kaplamasından tolere edilebilir yükseklikte döşenmesi gerektiği,
- Kubbe yüksekliklerin çok fazla olması durumunda yayaların takılmasına neden olduğu, kubbelerin hissedilebilir yükseklikte olması gerektiği,
- Hissedilebilir yüzey malzemesinin çevresindeki zemin kaplamasından farklı bir malzeme ile yapılması gerektiği; böylece hem ses, hem doku açısından farklılık sağlayacağından hissedilebilir yüzey malzemesinin daha kolay algılanacağı,
- Hissedilebilir yüzey malzemesinin çevresindeki zemin kaplaması ile zıt renkte olması gerektiği ve böylece az görenler için de kullanılabilirliğinin sağlanabileceği,
- Kullanılan malzemenin ses farkı ile yürüme eylemine destek vereceği (geri dönüş), ancak dış mekândaki seslerle de karışabileceği düşünüldüğünden bu kritere dikkat edilmesi gerektiği,
- Kılavuz iz çubuklarının hareket yönü tayininde kolaylık sağlaması için yeterli uzunlukta olması gerektiği,

konularında görüş birliğine varılmıştır.

3- Kubbelerin ve çubukların birbirlerinden ayırt edilebilmeleri için hangi özelliklere sahip olmaları gerekmektedir? sorusu çerçevesinde,

- Kubbelerin rahat algılanabilmesi için kubbe üst çapının uygun ölçüde olması gerektiği,
- Kubbelerin şaşırtmalı ya da paralel dizilimli olmasının algılamada bir fark yaratmadığı,
- Uyarıcı hissedilebilir yüzeylerde konforun önemli olmadığı,
- Kılavuz iz - uyarıcı yüzey geçişlerinde, çubuk başlangıç ya da bitişlerinin dairesel biçimde olmaması, köşeli olması gerektiği,
- Çubuk kenarlarının pahlı olması gerektiği,
- Kılavuz iz çubuklarının yeterli uzunlukta olması gerektiği, aksi halde uyarıcı yüzey kubbeleriyle karışabileceği,
- Kubbe aralıklarının ayak tabanı ile en az iki tanesine basılacak mesafede olması gerektiği,
- Ülkerlerin kendilerine özgü antropometrik ölçüleri olduğu, kabartmaların Omuz, ayak vb. antropometrik ölçülerden yola çıkarak tespit edilmesi gerektiği,
- Antropometrik ölçülere göre ayak basış noktaları ve basış kuvvetleri ile çalışma yapılması gerektiği,
- Hissedilebilir yüzey malzemelerinin modül genişliğinin 30cm veya 40cm olması durumunda uygulamanın daha kolay olacağı,
- Görme özürlü kullanıcıların talepleri doğrultunda kılavuz iz genişliğinin en az 35cm- 40cm olması gerektiği,
- Dar kaldırımlarda hissedilebilir yüzey uygulamasının genişliği dar da olsa yapılabileceği,
- Mevcut kaldırımlarda kılavuz iz genişliğinin 30cm ye indirilmesi durumunda uygulama alanının artabileceği,
- Kaldırım genişliği 150cm nin altında ise 30cm genişliğinde hissedilebilir yüzey uygulaması ve daha geniş kaldırımlarda en az 40cm genişliğinde hissedilebilir yüzey uygulaması yapılabileceği,
- Farklı uygulamalara yol açılmaması için hissedilebilir yüzey genişliğinin en az 40cm en fazla 60cm olması gerektiği, 80cm genişliğinde kılavuz iz uygulamalarında görme özürülülerin yön duygusunu yitirdikleri,
- Malzeme uygulamalarında iklim şartları ve diğer koşulların göz önünde bulundurulması gerektiği,

ONAYLI

ONAYLI

- Yüzeylerin ıslandığında da kaygan olmaması gerektiği

belirtilmiştir.

EK-3

II. GRUP OTURUMU

HİSSEDİLEBİLİR YÜZEY YER BELİRLEME VE UYGULAMA ALANLARI ÇALIŞMASI

Başkan: Hülagü Kaplan, Doçent Dr., Gazi Üniversitesi

Başkan Yrd.: Banu Altunay, Öğretim Gör., Dr. Gazi Üniversitesi

Oturum Sekreteryası:

Merve Yavuzdemir, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Mülga Özürlüler İdaresi Başkanlığı)

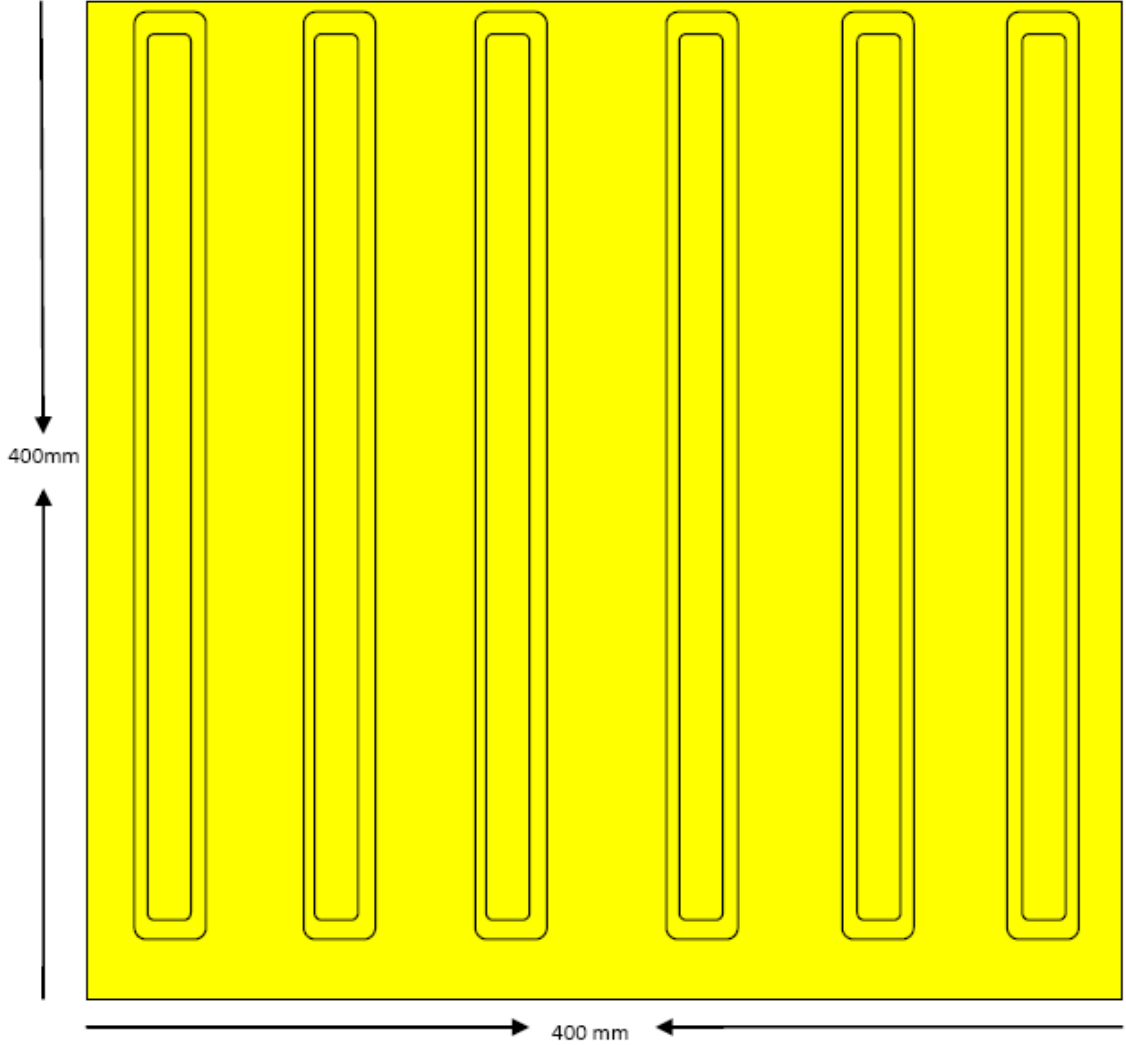
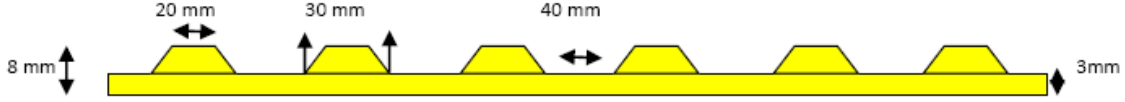
Sevinç Barınır, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (Mülga Özürlüler İdaresi Başkanlığı)

Hayri Ulvi, Araştırma Gör.,Gazi Üniversitesi

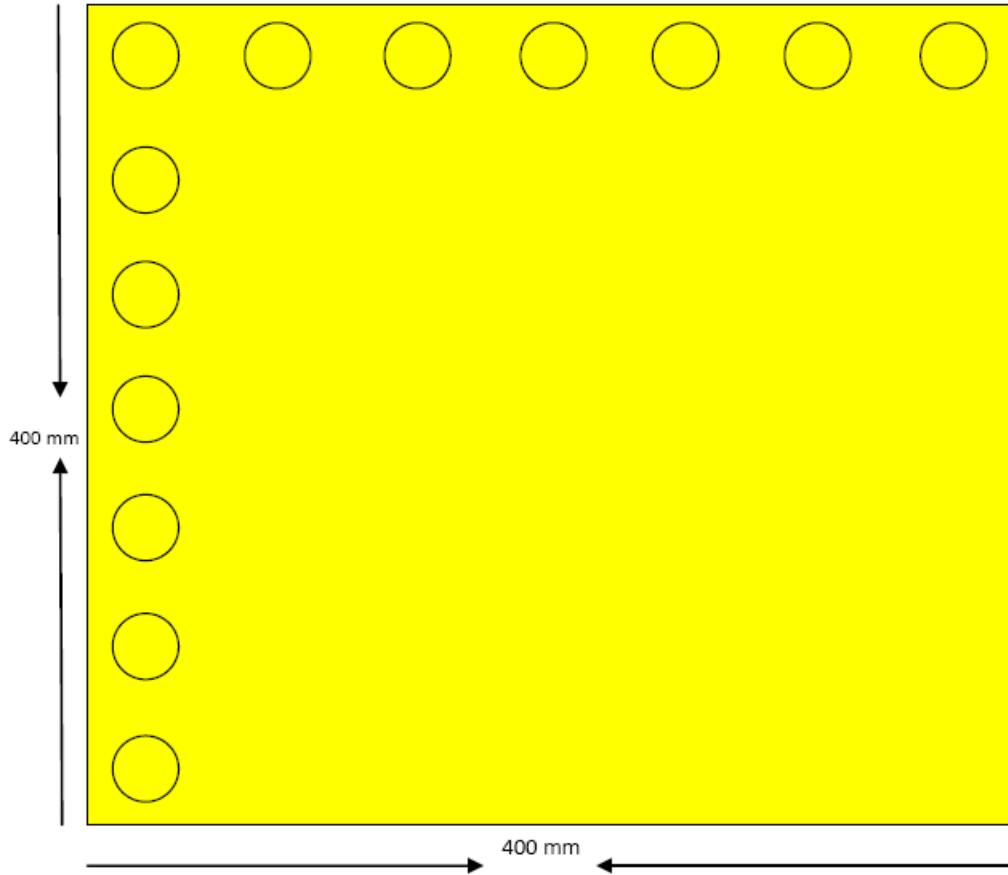
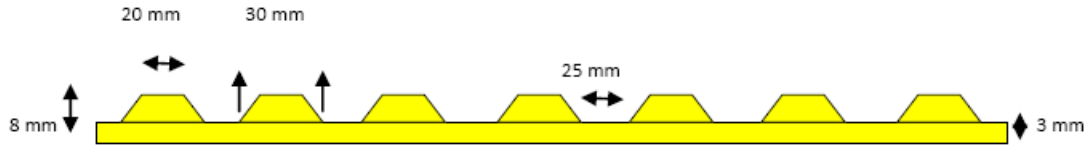
a. Genel Kurallar

- Engelsiz izi tanımlamak için öncelikle kaldırım genişliğinin tanımlanması gerekmektedir. Kaldırımın temiz genişliği, **engelsiz iz**, en az 150 cm. genişliğinden dar olamaz. Dolayısı ile kaldırım genişliği en az 150 cm. olmalıdır. 150 cm. den küçük kaldırımlar “geçit” olarak adlandırılabilir.
- Engelsiz iz kentin her kaldırımında olmak zorunda değil ancak iz ağı gerekli ihtiyaçlara yönlendirmelidir. Her kent 5378 sayılı Özürlüler Kanunun Geçici 2. ve 3. Maddelerinde belirtilen kullanımlar dahilinde gerekli ağ kurgusunu yapmalı ve bu bir programa bağlanmalıdır.
- Yapılacak program katılımcı bir yaklaşımda olmalıdır. “**Kentsel Engelsiz İz Ağı**” olarak adlandırılabilir. ağ kurgusu kapsamında **iz sürekliliği** ve **dallanma yeterliliği** düşünülmelidir.
- Bu ağ kamuya ve topluma açık binaların engelsiz girişlerine yönlendirme yapılmalıdır.
- Çalışma etaplar halinde yapılmalı ve ilk etap kentsel çekirdek olan merkezden başlamalıdır.(MİA)
- Yerel Yönetimler, Yerel Yönetimlerce oluşturulacak ve sürdürülecek olan Engelsiz İz Ağının (Kılavuz İz, Uyarıcı Yüzey ve Yönelim Yüzeyi) tüm zaman boyunca herhangi bir engelle kapatılmamasını (sabit ve hareketli engel) sağlamakla görevli ve sorumludur.

1-KILAVUZ İZ ÖLÇÜLERİ

2-UYARICI YÜZEY ÖLÇÜLERİ

ONAYLI

ONAYLI

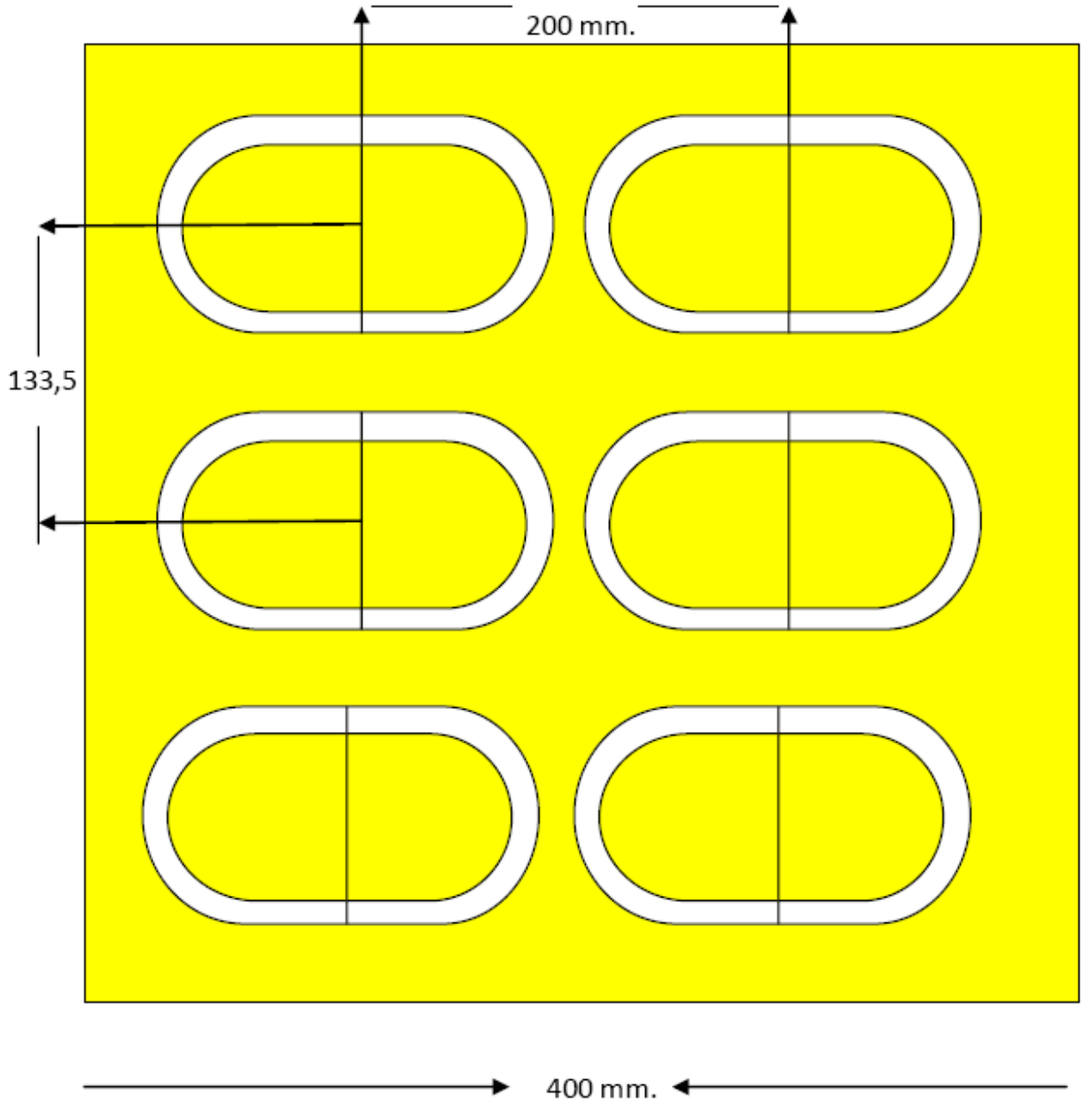

TÜRKİYE DENİZCİLİK İŞLETMELERİ A.Ş.

LOGOSU BULUNAN KURUM VE KURULUŞLAR TARAFINDAN KULLANILMAKTADIR & OLUR VE ONAYLIDIR

3-ELİPTİK YÜZEY ÖLÇÜLERİ

- vii. Bu düzenlemeler ilgili kanun ve yönetmeliklerde yer alacak biçimde mevzuata dahil olmalıdır.

b. Önemli Uygulama Alanları

YAYA GEÇİTLERİ

Kot farkının olduğu her yaya geçidinde uyarıcı yüzey kullanılmalıdır.

	Yaya geçidi genişliği kadar uyarıcı yüzey uygulanmalıdır. Yaya geçidine kılavuz iz ile yönlendirme yapılmalıdır.
--	--

Yaya geçidi rampasının başlangıcında rampa genişliğinde uyarıcı yüzey uygulanmalıdır.

	Türkiye’de kavşaklarda kavşak köşe yayından(kurb) kısımda yaya geçişi uygulaması olmadığından buralarda hissedilebilir yüzey uygulamasına gerek yoktur. Ancak bu düzenleme uygulanmaya başlandığında Japonya standardı başvurulacak bir kaynaktır.
--	---

--	--

Trafik adalarında uyarıcı yüzeyin genişliği 80 cm olduğundan bu uygulamalar birbirine yakınsa kılavuz iz kullanılmayabilir, ancak genişse kılavuz iz ve uyarıcı yüzeyin birlikte kurgulanması gerekmektedir.

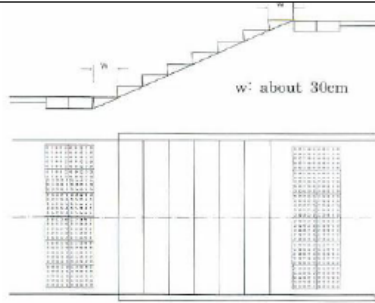
MERDİVEN

Merdivenin olduğu yerde yapılabilirse öncelikli olarak rampanın yapılması tercih edilmelidir.

Merdivene alternatif bir rampa sağlanamıyorsa mekanik çözümler(dikey, yatay ya da platform asansör vb.) uygulanabilir.

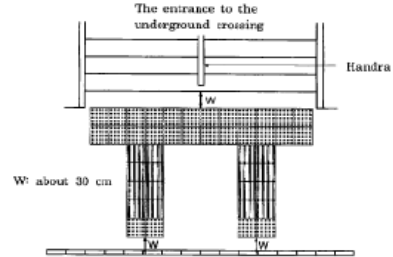
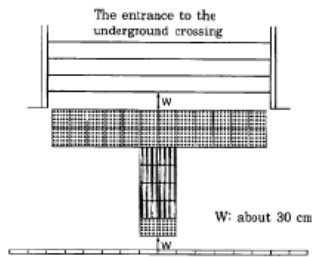
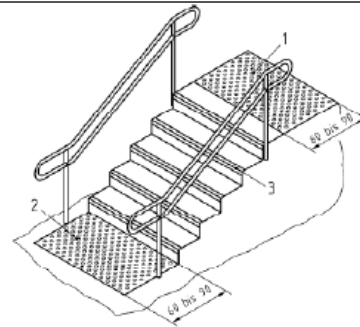
ÖNCELİK_1.

Uyarıcı yüzey merdiven öncesinde ve sonrasında 30 cm. önce merdiven boyunca ve 60 cm. derinliğinde kullanılmalıdır.

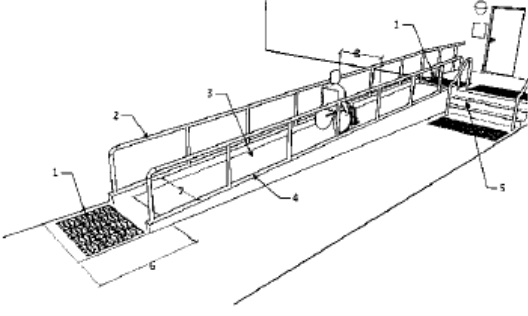
ÖNCELİK_2.

Uyarıcı yüzey merdiven çıkış başlangıcında basamağa bitişik, merdiven iniş başlangıcında ise basamak genişliğinde ara bırakılarak uygulanmalıdır.

Kılavuz iz merdiven öncesi uyarıcı yüzeye ortadan bağlanmalıdır.

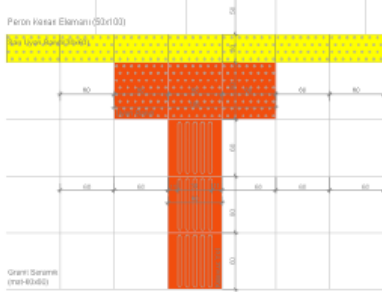
RAMPA

	Rampa başı ve sonunda uyarıcı yüzey uygulanmalıdır. Rampa boyunca hiçbir hissedilebilir yüzey uygulaması yapılmamalıdır. Rampalar çevre ve bina bağlantısını daha rahat sağlıyorsa merdivenin yerine %6'yı geçmeyen rampa yapılmalıdır.
---	--

RAYLI SİSTEM

İç mekanda ve istasyon bütünlüğünde, peron boyunca kesik kubbeli uyarıcı yüzey kullanılmalıdır.

Dış mekanda düşük tabanlı araç istasyonlarında ise eliptik şeklinde uyarıcı yüzey kullanılmalıdır. (Türkiye’de bu ulaşım çeşidi yaygın olmamakla birlikte düşütülmesi gereken bir uygulamadır.)

 Peron Kenar Elemanı (Sür103) Yön Değiştirme Elemanı (Sür104) Geni: 600mm (min 600mm)	Peron boyunca uygulanan uyarıcı yüzey araç kapılarında genişletilmelidir. Kapıların bu alanda durması sağlanmalıdır. Merdiven ve asansörlere en yakın yerden araç kapılarına yönlendirme sağlanmalıdır.
---	--

DURAK

Duraklara kılavuz iz ile yönlendirme yapılacak ve otobüslere biniş ve inişlerde uyarıcı yüzeyler genişletilerek uygulanacaktır.

Uyarıcı yüzey araç kapısı genişliğinde uygulanacaktır.

YÖN DEĞİŞTİRME

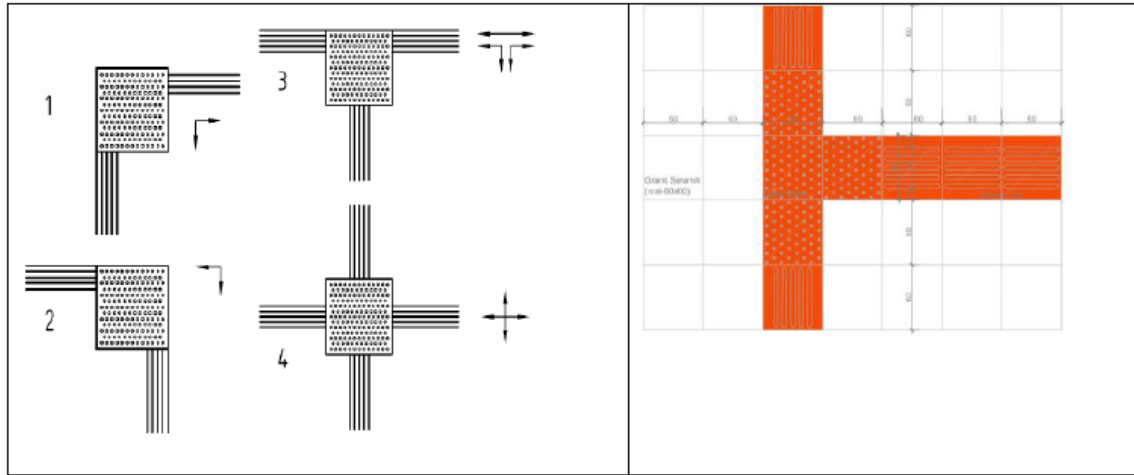
ÖNCELİK_1.

Yön değiştirme ögesi ile oluşan yön değiştirme bildirim yüzeyinin kılavuz iz genişliğinden daha geniş döşenmesi.

Bu konuda Alman Standardı ile ilgili şekil aşağıdadır.

ÖNCELİK_2.

Yön değiştirme ögesinin kılavuz iz ögesi genişliğinde uygulanması.

DONATILAR ve HİZMETLER

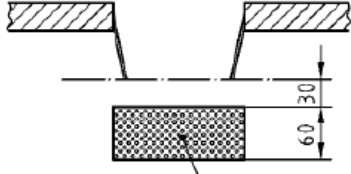
Facility W: about 30 cm	Bankamatik, gişe vb. hizmetlerin önüne kadar kılavuz iz ile yönlendirme yapılmalıdır. Kılavuz iz donatı önünde uyarıcı yüzey ile sonlandırılmalıdır. Sesli uyarıcılar ile bu uygulamalar desteklenmelidir.
---------------------------------------	---

	Düşeyde tehlike yaratacak elemanlar çevresinde (ağaç, direk, pano, levha vb.) tehlikeyi bildiren uyarıcı yüzey kullanılmalıdır.
--	--

ASANSÖR

	Kılavuz iz asansör kapısına değil, asansör çağırma düğmesine yönlendirilmeli ve uyarıcı yüzey ile sonlandırılmalıdır. Uyarıcı yüzey asansör kapısı genişliğindedir. Bu uygulama sesli uyarıcılar ile desteklenmelidir.
--	---

BİNA GİRİŞLERİ

	Uyarıcı yüzey kapı genişliği kadar döşenmelidir.
---	--

Döner kapıların olduğu yerde alternatif otomatik açılır düzlem kapıya yönlendirme yapılmalıdır.

Hissedilebilir Yüzey BM (Accessibility for Disabled A Design Manual for Barrier Free Environment)standardında 60 cm, TS12576'da 50 cm olarak belirtilmiştir. Ancak özellikli alanlarda en az 40 cm. genişliğinde olmalıdır.

